

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN MINH TUẤN

**TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THU GOM VÀ XỬ LÝ
CHẤT THẢI RẮN SINH HOẠT TRÊN ĐỊA BÀN
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành : **Quản lý Kinh tế**
Mã số : **60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHẠM THỊ NGỌC VÂN

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này do bản thân tự thực hiện. Các kết quả nghiên cứu trong luận văn là hoàn toàn trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Tài liệu tham khảo có nguồn gốc trích dẫn rõ ràng. Tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về tính xác thực và nguyên bản của luận văn.

TP. Thái Nguyên, ngày tháng năm 2014

Tác giả

Nguyễn Minh Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và chân thành tới TS. Phạm Thị Ngọc Vân - người đã chỉ bảo, hướng dẫn và giúp đỡ tôi rất tận tình trong suốt thời gian thực hiện và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên, Khoa sau Đại học Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên là cơ sở đào tạo Thạc sỹ, cùng sự giúp đỡ tận tình của các thầy, cô Khoa sau Đại học đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Xin gửi lời cảm ơn đến Lãnh đạo Sở Xây dựng, Sở Tài Nguyên & Môi trường, Chi cục Thống kê TP Thái Nguyên, Phòng Quản lý đô thị, Phòng Tài nguyên & Môi trường, Công ty CP Môi trường & Công trình đô thị TN và các tổ chức, cá nhân có liên quan đã giúp đỡ tôi trong quá trình thu thập số liệu, tài liệu phục vụ cho việc thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn các đồng nghiệp nơi tôi công tác đã ủng hộ, tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Cuối cùng xin cảm ơn gia đình, những người thân và bạn bè luôn động viên, ủng hộ giúp tôi tập trung nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

TP. Thái Nguyên, ngày tháng năm 2014

Tác giả

Nguyễn Minh Tuấn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	v
DANH MỤC BẢNG BIỂU	vi
DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	vii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài	3
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THU GOM VÀ XỬ LÝ CHẤT THẢI RẮN SINH HOẠT	4
1.1. Cơ sở lý luận	4
1.2. Cơ sở thực tiễn	33
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	39
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	39
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	39
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU GOM VÀ XỬ LÝ CTRSH TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN.....	42
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội thành phố Thái Nguyên.....	42

3.2. Thực trạng quản lý thu gom và xử lý CTRSH tại TP Thái Nguyên.....	56
3.3. Đánh giá về công tác quản lý thu gom và xử lý CTRSH trên địa bàn TP Thái Nguyên.....	68
3.4. Đánh giá hiệu quả kinh tế của việc thu gom CTRSH tại các hộ gia đình trên địa bàn TP Thái Nguyên	72
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THU GOM VÀ XỬ LÝ CTRSH TRÊN ĐỊA BÀN TP THÁI NGUYÊN	78
4.1. Định hướng quản lý thu gom và xử lý CTRSH	78
4.2. Một số giải pháp tăng cường quản lý thu gom và xử lý CTRSH trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	80
KẾT LUẬN	88
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	90

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CTR	: Chất thải rắn
CTRSH	: Chất thải rắn sinh hoạt
QLĐT	: Quản lý đô thị
TN&MT	: Tài nguyên và Môi trường
TP	: Thành phố
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG BIỂU

- Bảng 1.1. Các nguồn phát sinh CTR đô thị.
- Bảng 1.2. Thành phần CTR đô thị phân theo nguồn gốc phát sinh.
- Bảng 1.3. Thành phần CTR đô thị theo tính chất vật lý.
- Bảng 1.4. Nguồn nhân lực và thiết bị hỗ trợ trong việc phân loại, lưu giữ CTR tại nguồn.
- Bảng 1.5. Các loại thùng chứa sử dụng với các hệ thống thu gom khác nhau.
- Bảng 3.1. Thành phần CTRSH tại TP Thái Nguyên năm 2012
- Bảng 3.2. Khối lượng CTRSH phát sinh qua 3 năm từ 2011 đến 2013.
- Bảng 3.3. Kết quả thu gom CTRSH của các Đội VSMT phường, xã năm 2013.
- Bảng 3.4. Kinh phí từ ngân sách nhà nước chi cho dịch vụ thu gom, vận chuyển và xử lý CTRSH thành phố giai đoạn 2010-2013.
- Bảng 3.5. Số lượng hội nghị phổ biến, giáo dục pháp luật liên quan đến CTRSH do Phòng QLĐT tổ chức giai đoạn 2010-2013.
- Bảng 3.6. Kết quả kiểm tra, xử lý vi phạm giai đoạn 2010-2013.
- Bảng 3.7. Chi phí công cụ, dụng cụ lao động năm 2012.
- Bảng 3.8. Tổng hợp chi phí thu gom năm 2012.
- Bảng 3.9. Kinh phí vận chuyển CTRSH năm 2012.

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

- Sơ đồ 1.1. Những hợp phần chức năng của một hệ thống quản lý CTR.
- Sơ đồ 3.1. Vị trí thành phố Thái Nguyên.
- Sơ đồ 3.2. Quy trình thu gom và xử lý CTRSH tại TP Thái Nguyên.
- Sơ đồ 3.3. Hệ thống quản lý CTRSH tại thành phố Thái Nguyên
- Biểu đồ 01. Tỷ lệ các thành phần trong CTRSH tại TP Thái Nguyên.
- Biểu đồ 02. Kinh phí từ ngân sách nhà nước chi cho dịch vụ thu gom, vận chuyển và xử lý CTRSH thành phố giai đoạn 2010-2013

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Thành phố Thái Nguyên là trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa, giáo dục, khoa học kỹ thuật, y tế, du lịch của tỉnh Thái Nguyên và vùng trung du miền núi Bắc Bộ, có diện tích là gần 190 km², dân số trên 30 vạn người, là đô thị có mật độ dân cư tương đối lớn, tốc độ đô thị hóa cao, được xác định là đầu tàu, tạo động lực phát triển kinh tế - xã hội cho tỉnh Thái Nguyên. Cùng với quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa của cả nước, kinh tế xã hội của tỉnh Thái Nguyên nói chung, TP Thái Nguyên nói riêng đang có những bước phát triển nhanh chóng, thu nhập bình quân đầu người tăng từ 25 triệu đồng (năm 2007) lên 48 triệu đồng (năm 2012), đời sống nhân dân không ngừng được cải thiện và nâng cao. Bên cạnh sự phát triển kinh tế xã hội thì quá trình đô thị hóa, công nghiệp hóa cũng đặt ra nhiều vấn đề về môi trường, đặc biệt là vấn đề quản lý thu gom và xử lý CTRSH.

Theo thống kê của cơ quan chức năng, hiện nay bình quân mỗi ngày lượng CTRSH phát sinh tại TP Thái Nguyên là 163,9 tấn. Tỷ lệ CTRSH được tổ chức thu gom hiện chỉ đạt gần 80%. Lượng CTRSH còn lại chưa được thu gom đã gây ra các tác động tiêu cực đến môi trường đất, nước, không khí, làm giảm chất lượng môi trường sống, gây khó khăn cho công tác xử lý CTRSH và đặc biệt là ảnh hưởng xấu tới sức khỏe của người dân trên địa bàn TP.

Theo dự báo, lượng CTRSH thải ra môi trường sẽ ngày càng tăng, do vậy nếu không được thu gom, xử lý kịp thời và không có những biện pháp quản lý hữu hiệu thì CTRSH sẽ ảnh hưởng rất lớn đến con người và môi trường sống. Trong khi đó, công tác quản lý thu gom và xử lý CTRSH trên địa bàn TP chưa được quan tâm đúng mức. Vấn đề đặt ra là làm thế nào để có thể quản lý tốt việc thu gom và xử lý CTRSH phát sinh trên địa bàn TP nhằm bảo vệ môi trường và sức khỏe con người. Từ đó, có thể hình thành một hệ thống quản lý, kiểm soát CTRSH phù hợp, hiệu quả và hướng cộng đồng đến

mục tiêu xây dựng một đô thị xanh, sạch, đẹp. Để góp phần giải quyết những vấn đề nêu trên, tác giả tiến hành nghiên cứu đề tài: ***“Tăng cường quản lý thu gom và xử lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn thành phố Thái Nguyên”***.

2. Mục tiêu nghiên cứu

a) Mục tiêu chung

Trên cơ sở đánh giá thực trạng công tác quản lý thu gom và xử lý CTRSH trên địa bàn TP Thái Nguyên thời gian qua, đề xuất một số giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý thu gom và xử lý CTRSH trên địa bàn TP trong thời gian tới.

b) Mục tiêu cụ thể

- Góp phần hệ thống hóa cơ sở lý luận và thực tiễn về quản lý thu gom và xử lý CTRSH;

- Đánh giá thực trạng quản lý thu gom và xử lý CTRSH trên địa bàn TP Thái Nguyên giai đoạn 2011-2013;

- Phân tích những thuận lợi, khó khăn trong quản lý thu gom và xử lý CTRSH trên địa bàn TP Thái Nguyên thời gian qua;

- Đề xuất một số giải pháp chủ yếu nhằm tăng cường quản lý thu gom và xử lý CTRSH trên địa bàn TP Thái Nguyên.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

a) Đối tượng nghiên cứu:

Nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý thu gom và xử lý CTRSH trên địa bàn TP Thái Nguyên. Chủ thể nghiên cứu là các đối tượng có liên quan đến việc thu gom và xử lý CTRSH như các cơ quan, đơn vị, hộ gia đình, các cơ quan quản lý (như UBND TP, các phòng, ban, đơn vị, UBND các phường, xã...), các đơn vị trực tiếp thực hiện thu gom và xử lý CTRSH và các đối tượng khác có liên quan.